

Ενότητα 9

Συσκευές Συσκευές Συσκευές Συσκευές

Λιλιπούπολη

Στη βιομηχανική πλευρά του Πόρτο*Λίλι
ένα μόνο μηχανήμα θα δεις
Σιδερομάσας είναι το όνομά του
το ξακουστό στα πέρατα της γης.

Μάσα, Σιδερομάσα, μάσα, Σιδερομάσα,
μάσα δυνατά πετρέλαιο, βενζίνη, κοκ* και ορυκτά
και βγάζε, βγάζε, βγάζε απανωτές κονσέρβες,
σαγιονάρες,
τσίχλες ευωδιαστές, σαμπρέλες, ζελατίνες και νάιλον
κλωστές
και ό,τι άλλο θέλουν οι καταναλωτές.

Είσαι της επιστήμης το καμάρι,
είσαι της τεχνικής ο Παρθενών
και σε ζητωκραυγάζουν μ' ένα στόμα
οι τεχνοκράτες όλων των χωρών.

Μάσα, Σιδερομάσα, μάσα, Σιδερομάσα,
μάσα δυνατά πετρέλαιο, βενζίνη, κοκ και ορυκτά
και βγάζε, βγάζε, βγάζε απανωτές νάιλον σακούλες,
σκόνες χρωματιστές, φορμάικες, λεκάνες και βάρκες
φουσκωτές
και ό,τι άλλο θέλουν οι καταναλωτές.

Μαριανίνα Κριεζή

* πόρτο: λιμάνι

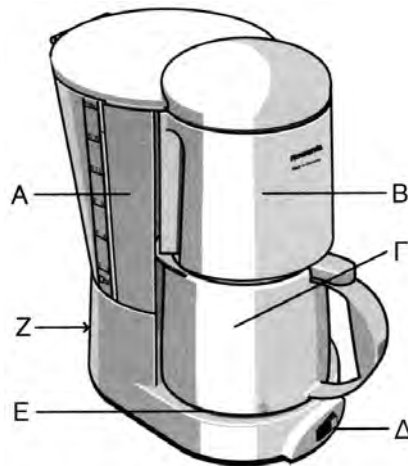
* κοκ: προϊόν που χρησιμοποιείται ως καύσιμο

Με τι θα ασχοληθούμε:

- Πώς δίνουμε οδηγίες
- Πότε χρησιμοποιούμε στις οδηγίες μας προστακτική και πότε υποτακτική
- Πώς γράφονται οι καταλήξεις της προστακτικής

Οδηγίες χρήσης καφετιέρας

Διαβάστε προσεκτικά τις οδηγίες πριν από τη χρήση και κρατήστε τις για να τις συμβουλευέστε. Παρακαλούμε να πάρετε υπόψη σας τις οδηγίες ασφαλείας.

Περιγραφή

A. Δοχείο νερού με καπάκι. B. Θήκη φίλτρου. Γ. Κανάτα με καπάκι που επιτρέπει το πέρασμα του καφέ. Δ. Φωτεινός διακόπτης λειτουργίας. E. Βάση. Z. Χώρος καλωδίου

Υποδείξεις ασφαλείας

- Μετά τη χρήση βγάζετε πάντα τη συσκευή από την πρίζα.
- Αποφύγετε κάθε επαφή με το βραστό νερό.
- Μην ξεπερνάτε ποτέ την ανώτατη ποσότητα νερού.
- Μην γεμίζετε ποτέ με άλλα υγρά το δοχείο νερού.
- Μην βάζετε την κανάτα πάνω σε μάτι κουζίνας.
- Μην καθαρίζετε ποτέ τη συσκευή βάζοντάς την κάτω από νερό βρύσης.
- Μην βυθίζετε την κανάτα σε νερό.
- Μην καθαρίζετε τη συσκευή με αιχμηρά αντικείμενα.
- Αν αντιληφθείτε βλάβη, μην επιχειρήσετε να την επισκευάσετε μόνοι σας.

Πρώτη χρήση

Πριν από την πρώτη παρασκευή καφέ, λειτουργήστε τη συσκευή σας δύο φορές, προσθέτοντας μόνο νερό. Μεταξύ των δυο λειτουργιών, αφήστε την καφετιέρα να κρυώσει για πέντε λεπτά. Θυμηθείτε ότι το καπάκι πρέπει να τοποθετηθεί πάνω στην κανάτα και ανοίγει αυτόματα, όταν βγάλετε την κανάτα από τη βάση της (εικ. 1).

Προετοιμασία του καφέ

- Βάλτε την ποσότητα κρύου νερού που επιθυμείτε στο δοχείο (εικ. 2). Η μεγαλύτερη δυνατή ποσότητα γεμίσματος (8 φλιτζάνια) δεν πρέπει να ξεπεραστεί.
- Τοποθετήστε την κανάτα σωστά κάτω από τη θήκη του φίλτρου της καφετιέρας. Εάν δεν τοποθετηθεί σωστά, ο καφές θα ξεχειλίσει.
- Τοποθετήστε αλεσμένο καφέ φίλτρου στη θήκη φίλτρου (εικ. 3).
- Περιστρέψτε τη θήκη και κλείστε την. Τώρα μπορείτε να βάλετε την καφετιέρα σε λειτουργία (εικ. 4).
- Μετά την παρασκευή του καφέ, βγάλετε την κανάτα (εικ. 5).
- Για να σερβίρετε τον καφέ, περιστρέψτε το καπάκι της κανάτας (εικ. 6).

Καθάρισμα και συντήρηση

Αφαιρέστε το φίλτρο και πλύντε το στο χέρι. Το εσωτερικό της κανάτας πρέπει να καθαρίζεται με μια μαλακή βούρτσα και να ξεπλένεται με ζεστό νερό. Ξεβγάλετε το καπάκι, βάζοντάς το κάτω από τη βρύση. Καθαρίζετε την εξωτερική επιφάνεια της καφετιέρας με υγρό πανί.

1. Οι περισσότερες συσκευές συνοδεύονται από οδηγίες χρήσης. Σε τι χρησιμεύουν κατά τη γνώμη σας;

2. Ένας συγγενής σας αγόρασε καινούργια καφετιέρα και ετοιμάζεται να τη χρησιμοποιήσει για πρώτη φορά χωρίς να έχει διαβάσει τις οδηγίες χρήσης. Εσείς όμως, που τις έχετε διαβάσει, τον διακόπτετε κάθε φορά που κάνει λάθος, εξηγώντας του ποιος είναι ο σωστός τρόπος χρήσης:

- ➡➡ Αφού βγάλει την καφετιέρα από το κουτί της, τη βάζει κατευθείαν σε λειτουργία προσθέτοντας νερό και καφέ.
- ➡➡ Γεμίζει την καφετιέρα με δέκα φλιτζάνια νερό, για να ετοιμάσει καφέ για όλους τους φίλους του.
- ➡➡ Αφού σερβίρει τον καφέ, αφήνει την καφετιέρα στην πρίζα.
- ➡➡ Βυθίζει την καφετιέρα σε νερό για να την πλύνει.

3. Σε ένα κείμενο οδηγιών χρήσης υπάρχουν συνήθως:

- ➡➡ περιγραφή της συσκευής
- ➡➡ υποδείξεις ασφαλείας
- ➡➡ οδηγίες για την πρώτη φορά που θα χρησιμοποιηθεί η συσκευή
- ➡➡ αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο λειτουργίας
- ➡➡ συμβουλές για τη συντήρηση της συσκευής και, αν χρειάζεται, για το καθάρισμά της

Βρείτε τις βασικές οδηγίες χρήσης για μια άλλη συσκευή και συγκρίνετε με τις οδηγίες της καφετιέρας. Ποιες διαφορές βρίσκετε;

4. Οι οδηγίες χρήσης κατευθύνουν τον χρήστη μιας συσκευής, τον καθοδηγούν πώς να τη χρησιμοποιήσει με σωστό και ασφαλή τρόπο. Κάποιες οδηγίες είναι υποχρεωτικές, δείχνουν **πώς πρέπει να χρησιμοποιηθεί η συσκευή**. Τέτοια οδηγία στο κείμενο είναι:

- **Βγάλτε την καφετιέρα από την πρίζα μετά την παρασκευή του καφέ.**

Στις περιπτώσεις αυτές η έγκληση που ταιριάζει είναι η **προστακτική**.

Βρείτε στις οδηγίες χρήσης της καφετιέρας παραδείγματα προστακτικής.

5. Παρατηρήστε με πόσους διαφορετικούς τρόπους μπορούμε να δώσουμε την ίδια οδηγία:

- **αποφύγετε** κάθε επαφή με το βραστό νερό
- **να αποφύγετε** κάθε επαφή με το βραστό νερό
- **αποφεύγουμε** κάθε επαφή με το βραστό νερό

Μετατρέψτε την παρακάτω οδηγία με τον ίδιο τρόπο:

- **μετά τη χρήση βγάξτε** τη συσκευή από την πρίζα
- .....
- .....

6. Ένας συγγενής σας που έχει κατάστημα τροφίμων και ψιλικών ζητάει τη βοήθειά σας. Θέλει να ετοιμάσει μικρές επιγραφές με οδηγίες για τους πελάτες, αλλά δε θυμάται την ορθογραφία μερικών ρημάτων. Μπορείτε να τον βοηθήσετε συμπληρώνοντας τα γράμματα που λείπουν;

Παρακαλούμε, αφ....στε τις τσάντες σας στο ταμείο

Ζυγ....στε μόνοι σας τα φρούτα

**Προτιμ....στε το κατάστημά μας για τις αγορές σας:
είμαστε οι καλύτεροι!**

**Παρακαλούμε, σταθ....τε
στην ουρά για τα τυριά**

**Εκτιμ....στε μόνοι σας την ποιότητα του λαδιού μας!
Μετρ....στε την οξύτητά του με τον νέο μετρητή οξύτητας!**

**Μείνατε ευχαριστημένοι από τις υπηρεσίες μας;
Απαντ....στε στο ερωτηματολόγιό μας, ξ....στε και βρ....τε
τον τυχερό αριθμό! Κερδ....στε πλούσια δώρα!**

7. Χωριστείτε σε ζευγάρια «πελάτης – πωλητής». Σκεφτείτε τον διάλογο και δραματοποιήστε τον.

(Πελάτης) Αγοράσατε μια φωτογραφική μηχανή και μόλις αρχίσατε να τη χρησιμοποιείτε, παρουσίασε κάποιο πρόβλημα και δε λειτουργεί. Πηγαίνετε, λοιπόν, στο κατάστημα και ζητάτε να την επισκευάσουν ή να σας δώσουν μια καινούρια. Φυσικά, έχετε μαζί σας και την εγγύηση της συσκευής και είστε προετοιμασμένοι να απαντήσετε στις ερωτήσεις του υπαλλήλου, εξηγώντας του ότι ακολούθησατε πιστά τις οδηγίες χρήσης.

(Πελάτης) Στο κατάστημα έρχεται ένας πελάτης, ο οποίος αγόρασε μια φωτογραφική μηχανή που δε λειτουργεί. Ποιες ερωτήσεις θα του κάνετε για να βεβαιωθείτε ότι ακολούθησε πιστά τις οδηγίες χρήσης;

Από τον χαλκό στο γυαλί

Στα πρώτα καλώδια τηλεφώνου χρησιμοποιούσαν χάλκινα σύρματα προστατευμένα από γυαλί. Τα σιδερένια σύρματα χρησιμοποιούνταν σε εναέριες γραμμές. Σήμερα οι περισσότερες τηλεφωνικές γραμμές λειτουργούν με καλώδια οπτικών ινών. Αντί για μεταλλικά σύρματα που μεταφέρουν ηλεκτρικά σήματα, αυτά τα καλώδια περιέχουν μικρές, διάφανες γυάλινες ίνες, καθεμιά από τις οποίες μεταφέρει ένα φωτεινό σήμα. Τα ηλεκτρικά σήματα που προέρχονται από ένα τηλέφωνο μετατρέπονται σε φωτεινούς παλμούς (ψηφιακά σήματα) από μια συσκευή λείζερ. Τα ψηφιακά σήματα είναι κατάλληλα για διαβίβαση πληροφοριών, γιατί επηρεάζονται ελάχιστα από τυχόν παράσιτα. Τα φωτεινά σήματα μετατρέπονται σε ηλεκτρικά στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής. Τα καλώδια οπτικών ινών μεταφέρουν τεράστιο όγκο πληροφοριών, αφού κάθε γυάλινη ίνα μπορεί να εξυπηρετήσει χιλιάδες κλήσεις ταυτόχρονα.

8. Το κείμενο που διαβάσατε παρουσιάζει την εξέλιξη των τηλεφωνικών καλωδίων. Χωριστείτε σε ομάδες και συγκεντρώστε ανάλογες πληροφορίες και εικόνες από την εγκυκλοπαίδεια για διαφορετικές συσκευές (ραδιόφωνο, τηλεόραση, ψυγείο) που έχουν εξελιχθεί με την ανάπτυξη της τεχνολογίας. Φροντίστε το κείμενό σας να μην ξεπερνάει τις 150 με 200 λέξεις και να περιέχει τα σημαντικότερα σημεία των πληροφοριών που βρήκατε. Φροντίστε, επίσης, να είναι κατανοητό από τους συμμαθητές σας. Κάθε ομάδα θα παρουσιάσει την εργασία της στην τάξη.

Πρέπει:

- να δείξετε την εξέλιξη κάθε συσκευής
- να κολλήσετε σε χαρτόνια τις εικόνες που έχετε συγκεντρώσει
- να συμπληρώσετε από κάτω τις πληροφορίες που βρήκατε
- να ζωγραφίσετε τις συσκευές αυτές, όπως φαντάζεστε ότι θα είναι στο μέλλον

9. Μια εταιρεία ηλεκτρικών ειδών θέλει να πληροφορήσει τους πελάτες της ότι αναλαμβάνει επισκευές συσκευών. Μπορείτε να βοηθήσετε συμπληρώνοντας τα κενά της ανακοίνωσης με λέξεις από το συννεφάκι που ακολουθεί;

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσουμε ότι η εταιρεία μας διαθέτει.....
..... και εκτελεί δωρεάν ..... σε ..... που έχουν πρό-
βλημα, αν καλύπτονται από τη σχετική ..... . Αν μια συσκευή παρουσιάσει
....., ο πελάτης μπορεί να τη φέρει στην εταιρεία μας μαζί με την απόδειξη αγο-
ράς. Σε περίπτωση που η συσκευή εμφανίσει ..... που δεν επισκευάζεται, τότε
φροντίζουμε άμεσα για την ..... της. Σας υπενθυμίζουμε ότι η εγγύηση δεν καλύ-
πτει προβλήματα λόγω κακής ..... ή όταν ο πελάτης δεν ακολούθησε πιστά τις
..... χρήσης. Τέλος, μην ξεχνάτε ότι η εταιρεία μας διαθέτει γνή-
σια..... για τις πιο πολλές ηλεκτρικές συσκευές που κυκλοφορούν στο εμπόριο.

κείμενο της συγγραφικής ομάδας

ανταλλακτικά, συσκευές,
επισκευές, οδηγίες, βλάβη, εγγύηση,
εκπαιδευμένο, προσωπικό,
αντικατάσταση, φθορά,
λειτουργίας

Με τι θα ασχοληθούμε:

- Πώς δίνουμε πληροφορίες και οδηγίες για να χρησιμοποιήσουμε το διαδίκτυο
- Πώς χρησιμοποιούμε τις εξαρτημένες προτάσεις που εισάγονται με το «να»

Πάμε μια βόλτα στον Γουέμπι;

όλη την Ελλάδα. Γνωρίστε τα πράσινα πλασματάκια Μους-Μους, διασκεδάστε με τα ανέκδοτα του Κους-Κους, φτιάξτε το παζλ και γενικά περάστε καλά! Επιλέγοντας τα παιχνίδια μην παραλείψετε να ζωγραφίσετε! Ναι, στην οθόνη του υπολογιστή, με το ειδικό μολύβι που θα βρείτε! Έχει πλάκα!

<http://www.netkids.gr>

Με πολλά παιχνίδια, αφιερώματα, ψυχαγωγικά θέματα, συνεντεύξεις και με βοηθήματα για τα μαθήματα του σχολείου, στο netkids δε θα βαρεθείτε ούτε λεπτό! Σας λέμε μόνο ότι μπορείτε να γελάσετε με τις περιπέτειες του Αρκαίουλή, να κάνετε σέρφιγκ με τον Άγιο Βασίλη, να βοηθήσετε το νάνο πειρατή να βγάλει τα παιχνίδια από τη θάλασσα και να συναρμολογήσετε τον Πομ-Πομ.

<http://www.imealkia.gr/>

Μ' ένα κλικ στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση σας καλωσορίζουν τα ΙΜΕάκια. Ποια είναι αυτά; Μα, οι μικροί φίλοι του ΙΜΕ, δηλαδή του Ιδρύματος Μειζονος Ελληνισμού. Ξεναγοί σας στην περιπέτεια θα είναι ο Ιάσοντας, η μικρή του αδερφή Δανάη και ο Φριξας, ο δαίμονιος και σκανταλιάρης γάτος της Δανάης. Σε ρόλους γκεστ σταρ εμφανίζονται ο θεός Περικλής, η γοητευτική του φίλη Άρτεμις, ο Λέων Πανουργίδης, ο Ηρακλής και ο Έκτορας, ο πανέξυπνος σκύλος του Λέοντα (ο οποίος βαριέται εύκολα, τι να κάνουμε!), ο Τρύφνας Πολυξεριδης και τα ρομπότ του, η Αθηνά και ο Τηλέμαχος.

<http://www.junior.gr/>

Το junior.gr είναι και καλός φίλος του Γουέμπι και απίθανο site. Εδώ μαθαίνετε για όλες τις παραστάσεις και τις εκδηλώσεις που σας ταιριάζουν (σε πολλές απ' αυτές θα έχετε και έκπτωση επειδή επισκεφτήκατε το site) και ενημερώνεστε για παιχνιδότοπους, κλόουν και ανιματέρ. Επίσης παίρνετε ιδέες για δραστηριότητες εντός σπιτιού (βαρεμάρα τέλος), για τη διοργάνωση των πιο πετυχημένων πάρτι και λαβαίνετε μέρος σε διαγωνισμούς. Θέλετε κι άλλα; Έχει διασκεδαστικά παραμύθια (διαβάστε τον Παπουτωμένο κάκτο και θα καταλάβετε) και ανέκδοτα, γρίφους και ανιγμάτα, συνταγές και πολλά άλλα που θ' ανακαλύψετε μόνοι σας! Φροντίστε μόνο να πάρετε το ειδικό Surf-tificate, το πτυχίο καλής δικτυακής πλοήγησης.

<http://www.mathitis.gr/>

Για να μπείτε στο «Μαθητή» πρέπει να πατήσετε το ειδικό κουμπί που βρίσκεται στο κάτω μέρος της οθόνης (κάτω αριστερά). Αν το κάνετε, θα βρείτε ένα μαθητικό περιοδικό που εκδίδεται στην όμορφη Θεσσαλονίκη, αλλά κυκλοφορεί σε

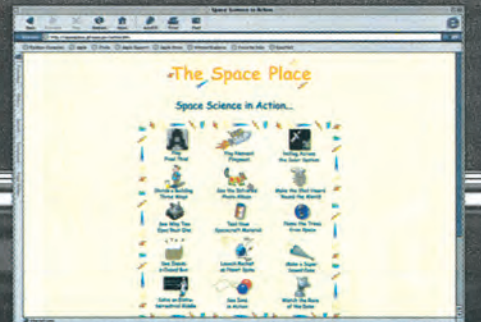
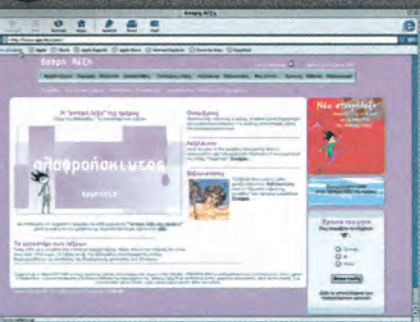
Εδώ θα βρείτε, επίσης, φανταστικές ηλεκτρονικές κάρτες για να κάνετε έκπληξη στους φίλους σας και θα μάθετε πολλά πράγματα για την αστρονομία, τη γεωγραφία και το ζωικό βασίλειο.

Ο Γουέμπι είναι ένα πλάσμα που σας ξεναγεί στο διαδίκτυο και σας μαθαίνει ένα σωρό πράγματα για να σουλατσάρετε με άνεση και ασφάλεια στα απέραντα ηλεκτρονικά τοπία του, τα οποία είναι κατάσπαρτα με πολλές και ενδιαφέρουσες ηλεκτρονικές διευθύνσεις. Απ' αυτές εμείς επιλέξαμε μερικές μόνο, τις οποίες και σας προτείνουμε ανεπιφύλακτα.

<http://family.go.com>

Εδώ θ' ανακαλύψετε ιδέες για νέες περιπέτειες, εντός και εκτός σπιτιού, φανταστικά παιχνίδια, πεντανόστιμες συνταγές (για να μπορείτε να βοηθάτε και στην κουζίνα όποτε χρειαστεί), καρτοκοπική, κατασκευές, θέματα διακόσμησης, κηπουρικής, ή για το πώς θα διοργανώσετε το τέλει πάρτι!

<http://www.asprilexi.com>

Το μικρό ξωτικό σάς εξηγεί κάθε μέρα και από μία διαφορετική άσπρη λέξη (ξέξασπρη). Αν το ακολουθήσετε στις σελίδες του site, θα σας ταξιδέψει παίζοντας στην ελληνική γλώσσα. Πάντως, αν δεν έχετε όρεξη για κάτι τέτοιο, μπορείτε να επιλέξετε κάποιον από τα πολλά και ενδιαφέροντα παιχνίδια που φιλοξενεί (στην κρεμάλα φροντίστε να μην ξυπνήσετε τον κύριο που κοιμάται, γιατί θα μπηξει τις φωνές).

<http://spaceplace.jpl.nasa.gov>

Ονομάζεται «The Space Place», είναι το διαστημικό εργαστήριο της NASA και θα σας ξετρελάνει. Είναι ότι πρέπει για όσους «πετάνε στο Διάστημα», αλλά και για όσους έχουν πολλή φαντασία. Επισκεφτείτε το και θ' ανακαλύψετε τα πάντα για το Διάστημα. Επίσης, θα μάθετε να κατασκευάζετε, με απλά υλικά, άβακες και του κόσμου τις μηχανές.

1. Βρείτε στο λεξικό και συζητήστε μέσα στην τάξη τη σημασία των παρακάτω λέξεων, που έχουν σχέση με τη λειτουργία των ηλεκτρονικών υπολογιστών:

διαδίκτυο, ιστοσελίδα, ηλεκτρονική διεύθυνση,

(δικτυακή) πλοήγηση, υπολογιστής,

σκληρός δίσκος, οθόνη, κχείο, «ποντίκι»,

ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια, πληροφοριολογώ

2. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α. Τι προσφέρει το junior.gr σ' αυτούς που θα το επισκεφτούν;
- β. Σε ποια ιστοσελίδα σάς δίνεται η δυνατότητα να ζωγραφίσετε;
- γ. Πού μπορούμε να πάρουμε πληροφορίες για θέματα αστρονομίας, γεωγραφίας και ζωολογίας;
- δ. Σας ενδιαφέρει να διοργανώσετε σωστά ένα πάρτι. Πού μπορείτε να βρείτε ιδέες γι' αυτό;

3. α. Το άρθρο συνοδεύεται από μερικά **εικονίδια**. Τι δείχνουν; Μπορείτε να βρείτε σε ποια από τις ιστοσελίδες που περιγράφονται στο άρθρο αντιστοιχεί το κάθε εικονίδιο;

β. Νομίζετε πως οι **πληροφορίες** που μας δίνει το άρθρο γι' αυτές τις ιστοσελίδες είναι αρκετές; Τι άλλο θα θέλατε να μάθετε; Συγκεντρώστε και σημειώστε τις ιδέες σας για να τις χρησιμοποιήσετε στη γραπτή δραστηριότητα 6.

4. Η αρθρογράφος μάς δίνει μερικά προσωπικά της σχόλια, και μάλιστα με φιλικό και παιχνιδιάρικο τρόπο, αφού οι αναγνώστες της εφημερίδας είναι κυρίως παιδιά.

Για παράδειγμα, λέει: *Ναι, στην οθόνη του υπολογιστή, με το ειδικό μολύβι που θα βρείτε! Έχει πλάκα!*

Προσπαθήστε να βρείτε στο κείμενο και άλλες τέτοιες φράσεις.

Στα κείμενα που διαβάσατε υπάρχουν **τελικές** προτάσεις.

Θυμηθείτε ότι:

Οι **τελικές προτάσεις** απαντούν στην ερώτηση «για ποιο σκοπό;» και αρχίζουν με τους τελικούς συνδέσμους **για να, να**.

π.χ. *Ο Γουέμπι σάς ξενάγησε στο διαδίκτυο και σας έμαθε ένα σωρό πράγματα **για να** σουλατσάρετε με άνεση και ασφάλεια στα απέραντα ηλεκτρονικά τοπία του.*

Προσοχή! Υπάρχουν προτάσεις που αρχίζουν κι αυτές με το «να», αλλά έχουν ρόλο αντικείμενου. Συμπληρώνουν ρήματα όπως: *θέλω, μπορώ, προτιμώ* κ.ά.

Για να μην τις μπερδεύετε με τις τελικές, να ξέρετε ότι στις τελικές προτάσεις ο τελικός σύνδεσμος «να» μπορεί να αντικατασταθεί με το «για να».

π.χ. *Θα έρθει στο σπίτι **να** / **για να** γράψουμε στον υπολογιστή την εργασία μας.*

5. Βρείτε στο παρακάτω απόσπασμα τις προτάσεις που αρχίζουν με το «να» και αποτελούν συμπλήρωμα του ρήματος (έχουν ρόλο αντικειμένου):

ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Και τώρα σχολεία www...

Αρχίζει από «www» και είναι το... σήμα κατατεθέν της ταυτότητας που έχουν σήμερα στο διαδίκτυο περισσότερα από 1.000 σχολεία της χώρας. Οι μαθητές Δημοτικών, Γυμνασίων και Λυκείων μπορούν πια όχι μόνο να επικοινωνούν με συμμαθητές τους από απομακρυσμένα μέρη της Ελλάδας, αλλά και να δάζουν την προσωπική τους σφραγίδα στην επίσημη σελίδα του σχολείου τους.

Το 6ο Γυμνάσιο Σερρών είναι από τα πρώτα σχολεία που συνδέθηκαν με το ίντερνετ και έφτιαξαν τη δική τους σελίδα στο δίκτυο. Η αρχή έγινε το 1995 κι όπως θυμάται ο κ. Βαγγέλης Γκιμπερίτης, καθηγητής Πληροφορικής, ο οποίος και είχε την πρωτοβουλία, «όταν πήρα την εταιρεία για να μας συνδέσει με ρώτησαν “τι είναι αυτό, σχολείο;”. Δεν το πίστευαν τότε, σήμερα, όμως, έχει προχωρήσει πολύ».

Και νηπιαγωγεία

Και επειδή η εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες πρέπει να ξεκινάει από μικρή ηλικία, τα παιδιά του Νηπιαγωγείου στο Μεγαπλάτανο Πέλλας και στους Κουνάδους Ηρακλείου Κοήτης είπαν να κάνουν την αρχή με το διαδίκτυο. «Η αφορμή δόθηκε πριν από δυόμισι χρόνια μέσα από τη συμμετοχή μας στο πρόγραμμα Comenius», λέει ο κ. Δημήτρης Αποστολάκης, εκπαιδευτικός στο Νηπιαγωγείο Κουνάδων Ηρακλείου, ο οποίος τονίζει πως «τα παιδιά ανταποκρίνονται με ενθουσιασμό στην προσπάθεια αυτή».

Υπάρχει μάλιστα η σκέψη να φιλοξενηθούν στην ηλεκτρονική σελίδα και εργασίες ή ζωγραφιές των ίδιων των παιδιών».

εφημερίδα *Τα Νέα*, 28/2/00

6. Δημιουργήσατε τη δική σας σχολική ιστοσελίδα στο διαδίκτυο και ανυπομονείτε να την παρουσιάσετε!

Γράφετε ένα άρθρο με 150 περίπου λέξεις για μια παιδική εφημερίδα, όπου παρουσιάζετε αναλυτικά τις δυνατότητες της ιστοσελίδας σας (μπορείτε να πάρετε ιδέες από αυτά που προτείνετε στη δραστηριότητα 3.β.).

Θυμηθείτε να:

- ➡➡ βρείτε έναν πετυχημένο τίτλο για την ιστοσελίδα σας
- ➡➡ βάλτε έναν **κεντρικό τίτλο** στο άρθρο που θα «τραβήξει» την προσοχή των αναγνωστών
- ➡➡ οργανώστε το κείμενό σας σε στήλες
- ➡➡ μιλάτε με **φιλικό και παιχνιδιάρικο τρόπο**, που θα πείθει κάποιον να επισκεφτεί την ιστοσελίδα σας και θα κάνει πιο ευχάριστη την παρουσίασή σας
- ➡➡ βρείτε τις κατάλληλες φωτογραφίες που θα πλαισιώσουν το άρθρο σας

7. α. Στο άρθρο με τον Γουέμπι συναντάμε κάποιες ξένες λέξεις, όπως: site (σάιτ), ανιματέρ, σέρφιγκ, μόντεμ. Ξέρετε τι σημαίνουν; Ποια είναι η αντίστοιχη ελληνική λέξη;

β. Ανακαλύψτε την κρυμμένη φράση που ξεκινάει από το «Για να».

Για	να		σταλεί	απεσταλμένα			
	δευτερόλεπτα			χρειάζονται	μια		μήνυμα
	πληκτρολογώ	ιστοσελίδα			διαδίκτυο		σύστημα
πραγματοποιούν		η	θα		οθόνη		υπολογιστή
ένα	ηλεκτρονικού		κουμπί				μερικά
	το	από	πλοήγησης		εγκαθιστώ		ταχυδρομείου
			εξερχόμενα				κάρτα
προγράμματος					διεύθυνση		

γ. Στο κείμενο που ακολουθεί λείπουν μερικά [ο]. Συμπληρώστε και τονίστε τις λέξεις, όπου χρειάζεται:

Με μεράκι και φαντασία, που μεταφράζ_νται σε πρ_τ_τυπα γραφικά με πολλή χρ_ματα, είναι φτιαγμένες οι περισσ_τερες σελίδες τ_ν σχολεί_ν, καθεμιά από τις οποίες έχει και άλλη άποψη. Πληκτρ_η_γ_ντας κανείς τη διεύθυνση μπορεί να βρει φ_τ_γραφίες του σχολείου και της περι_χής, τα ονόματα των διδασκ_ντ_ν, τις δραστηρι_τητες που έγιναν και θα γίνουν. Επιπλέ_ν, με τον τρόπο αυτό οι μαθητές έχουν ακόμη ένα χρήσιμο εργαλεί_ για την καθημερινή σχολική ζ_ή.

εφημερίδα *Τα Νέα*, 28/2/00

Με τι θα ασχοληθούμε:

- Πώς φτιάχνουμε μια αφήγηση
- Ποια πρόσωπα και ποιους χρόνους χρησιμοποιούμε στην αφήγηση

Το μηχάνημα

Το έφεραν ένα πρωί στο κτίριο που ήταν τα γραφεία μας και το τοποθέτησαν κοντά στη σκάλα του τρίτου ορόφου.

Ο Γιάννης ο καφετζής, σαν από ένστικτο, κατάλαβε την απειλή. Έμεινε με τον δίσκο μετέωρο να κοιτά φιλήποπα τον εχθρό. Η λειτουργία του ήταν απλή. Κανόνιζες μ' έναν διακόπτη το ποτό που ήθελες, έριχνες ένα δίφραγκο και περίμενες να γεμίσει το πλαστικό ποτήρι.

Ο Γιάννης συνέχισε ν' ανεβαίνει σκεπτικός. Στο κατέβασμα βρήκε το μηχάνημα τριγυρισμένο απ' τους πρώτους θαυμαστές. Χωρίς να χάσει καιρό, πήγε να παραπονεθεί στον προσωπάρχη. Ο προσωπάρχης τού εξήγησε ότι το μηχάνημα εξυπηρετούσε. Η δουλειά θα μοιραζόταν. Έπρεπε να συμβιώσουν.

«Δε φαντάζομαι να μου κάνει μεγάλη ζημιά το μηχάνημα» προσπάθησε να πείσει τον εαυτό του ο Γιάννης. «Γιατί να σηκώνεται ο κόσμος απ' τα γραφεία και να πηγαίνει να προσκυνά; Άλλωστε το μηχάνημα δεν ξέρει να χαμογελά».

Άρχισε να πυκνώνει τις βόλτες, να γίνεται πιο σβέλτος και χαμογελαστός, ώστε να προλαβαίνει να τους εξυπηρετεί, προτού επιθυμήσουν κάτι παγωμένο και πάνε στο μηχάνημα. Αλλά παρ' όλα αυτά, όταν κάτι έλειπε από τον δίσκο του, οι δυσαρεστημένοι δεν περίμεναν να τους το φέρει! Έσπευδαν στο μασίνι. Ξέχασα να σας πω ότι έτσι το λέγανε καϊδευτικά «μασίνι».

Ο Γιάννης αναγκάστηκε ν' αλλιάξει τακτική. Άρχισε μία άνευ προηγουμένου συκοφαντική δυσφήμιση κατά του εχθρού του. Η πρώτη διάδοση, που έβαλε σε κυκλοφορία, έλεγε ότι το μηχάνημα τρώει τα κέρματα. Αυτό αναχαίτισε για κάμποσο τα κύματα των πιστών. Αποδείχτηκε όμως τελικά ότι κάτι τέτοιο γινόταν πολύ σπάνια για να το πάρει κανείς σοβαρά υπόψη. Τα συνθήματα «ανακατεύει την πορτοκαλάδα με τον καφέ» και «ρίχνει

σκουριά στο κακάο» δεν έπιασαν καθόλου, κι ας ξενύχτησε ο Γιάννης για να τα σοφιστεί.

Το μηχανήμα του έγινε επιιάτης. Οι σκάλες τού φαίνονταν ατελείωτες. Τα γνώριμα πρόσωπα των γραφείων, μάσκες εχθρικές. Κάθε φορά που περνούσε μπροστά απ' το μασίνι, το 'βλεπε με το μάτι να λάμπει θριαμβικά, τη σχισμή του να χαμογελά. Ο ακέραιος χαρακτήρας του ήλυγισε.

Άρχισε να ρίχνει κρυφά στη σχισμή του μηχανήματος δίφραγκα που τα στράβωνε στο πεζούλι του καφενείου. Το μηχανήμα χάλπαγε βέβαια, αλλιά οι δούλοι του έσπευδαν να το διορθώσουν.

«Μα γιατί;» συλλογιζόταν. «Γιατί;» Τον έπνιγε το δίκιο.

«Τόσα χρόνια να ιδρώνεις, να τρέχεις, να ήες την πρώτη καθημέρα, να χαμογελάς και να 'ρχεται ξαφνικά ένα μασίνι να σου τρώει το ψωμί; Άτιμο πράμα!»

Όσπου μια μέρα πήρε τη μεγάλη απόφαση: Το μεσημέρι του Σαββάτου, όταν θα 'φευγε ο κόσμος, θα 'μενε στα γραφεία και θα κανόνιζε τους λογαριασμούς του με το μηχανήμα. Θα του 'κοβε τις χοντρές, μαύρες αρτηρίες! Θα 'σβηνε το απαίσιο κίτρινο μάτι! Θα ξεβίδωνε τα σωθικά του! Θα ανάδευε τα σπλάχνα του! Θα 'βρισκε την καρδιά του! Και θα 'δινε εκεί το θανάσιμο πλήγμα!

Το πρωί του Σαββάτου ήταν κεφάτος. Το μηχανήμα ανύποπτο μοίραζε καφέ, κακάο και αναψυκτικά.

Ήρθε μεσημέρι. Τα γραφεία άδειασαν. Ο Γιάννης έμεινε μόνος. Άφησε να περάσει μισή ώρα, τρία τέταρτα. Άρχισε να κατεβαίνει αργά τις σκάλες, κρατώντας τα όργανα του θανάτου: μια τανάλια κι ένα παλιό κατσαβίδι.

Έφτασε στο πλατύσκαλο. Εκεί βρέθηκαν αντιμέτωποι. Ο Γιάννης και το μηχανήμα! Αναμετρήθηκαν! Το μηχανήμα αστραφτερό, με το κίτρινο μάτι να λάμπει! Ο Γιάννης με τα καλαμάκια στο τσεπάκι, σκυφτός, κουρασμένος, μα αποφασισμένος! Παράξενη ψυχία απλώνόταν γύρω. Απόμακρα ακουγόντουσαν όπως σε όνειρο οι θόρυβοι της πόλης.

Ο Γιάννης προχώρησε, έσπρωξε το βαρύ μηχανήμα δαγκώνοντας τα χείλη και ξεβίδωσε με το κατσαβίδι τη λεία πλάτη. Βρέθηκε μπροστά σ' ένα λαβύρινθο από πυκνά, μπλεγμένα καλώδια... Ποιο απ' όλα οδηγούσε στην καρδιά;

Ζαλίζεται παρακολουθώντας τη δαιδαλώδη διαδρομή τους. Τα καλώδια σαλεύουν απειλητικά. Μοιάζουν με φίδια. Αναδεύονται, θαρρείς και ζωντανεύουν. Ένας βόμβος στ' αυτιά του. Η ανάσα του κοφτή. Σφίγγει τα δόντια. Απλώνει το χέρι...

Εκεί έπαθε ηλεκτροπληξία ο Γιάννης. Τινάχτηκε! Γονάτισε! Τον βρήκαν κάρβουνο τ' άλλο πρωί, πηλάι στο μηχανήμα.

Στη θέση του Γιάννη έφεραν ένα μηχανήμα ακόμα.

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και απαντήστε στις ερωτήσεις:

- α. Ποια ήταν η απειλή που αισθάνθηκε ο καφετζής όταν είδε το μηχάνημα;
- β. Ποια εξήγηση έδωσε ο προσωπάρχης στον παραπονούμενο καφετζή;
- γ. Με ποιους τρόπους αποφάσισε να αντιμετωπίσει τον εχθρό του ο καφετζής;
- δ. Πέτυχαν τα σχέδιά του;

2. Πιστεύετε ότι οι μηχανές βλάπτουν ή εξυπηρετούν τους ανθρώπους; Συζητήστε τις απόψεις σας στην τάξη.

3. α. Σε ποιο πρόσωπο γίνεται η αφήγηση; Ποιος διηγείται την ιστορία; Είναι κάποιος ήρωας της ιστορίας;

β. Θυμάστε ποιοι χρόνοι χρησιμοποιούνται στην αφήγηση; Χρησιμοποιούνται και στο κείμενο που διαβάσατε;

γ. Διαβάστε την τρίτη παράγραφο «Ο Γιάννης συνέχισε... συμβιώνουν». Φανταστείτε τώρα πως την ιστορία διηγείται ο ίδιος ο καφετζής. Σε ποιο πρόσωπο θα γραφτεί; Τι άλλο θα αλλιάξει;

4. Να ποιες είναι, με σύντομο τρόπο, οι διαφορετικές φάσεις κατασκευής της ιστορίας που διαβάσατε:

α. Το μηχάνημα εμφανίζεται στα γραφεία και ο Γιάννης, ο καφετζής, φοβάται ότι θα χάσει τη δουλειά του.

β. Ο Γιάννης αλλιάζει συμπεριφορά και γίνεται πιο εργατικός, χωρίς να πετύχει κάτι.

γ. Ο Γιάννης επινοεί διάφορους ύπουλους τρόπους για να ξεφορτωθεί το μηχάνημα, χωρίς επιτυχία.

δ. Ο Γιάννης αποφασίζει να καταστρέψει βίαια το μηχάνημα.

ε. Ο Γιάννης παθαίνει ηλεκτροπληξία και ένα άλλο μηχάνημα τον αντικαθιστά.

Αρκεί να αλλιάξετε ένα ή περισσότερα στοιχεία από τα παραπάνω για να αλλιάξει και η ιστορία. Φανταστείτε, για παράδειγμα, τι θα γινόταν εάν ο καφετζής δεν πάθαινε ηλεκτροπληξία.

Σκεφτείτε ποια άλλα στοιχεία θα θέλατε να αλλιάξετε για να προχωρήσει η ιστορία με διαφορετικό τρόπο. Μην ξεχάσετε στην ιστορία σας να συμπεριλάβετε τις σκέψεις και τα συναισθήματα του ήρωα.

5. Σκεφτείτε πώς θα άλλαζε η ιστορία εάν ο ήρωας, αντί για καφετζής, ήταν ο υπάλληλος στο γραφείο όπου εγκαθιστούν το μηχάνημα και αυτό πάθαινε βλάβη. Φτιάξτε το σχεδιάγραμμα της ιστορίας σας με λίγες φράσεις. Έπειτα, αναπτύξτε κάθε φράση σε μια παράγραφο. Για να αναπτύξετε κάθε παράγραφο, προσπαθήστε να απαντήσετε σε ερωτήματα όπως: ποιος ή ποιοι, πού, πότε, γιατί, πώς. Συμβουλευτείτε και τον παρακάτω πίνακα:

Θυμηθείτε να πείτε για:

- ➡ 1. τα πρόσωπα της ιστορίας, τον τόπο και την αρχική κατάσταση
- ➡ 2. το γεγονός που ανατρέπει την αρχική κατάσταση
- ➡ 3. τις διάφορες ενέργειες που γίνονται για την επίλυση του προβλήματος
- ➡ 4. τα εμπόδια στην επίλυση του προβλήματος
- ➡ 5. την αντίδραση – τις προσπάθειες των προσώπων, σκέψεις και συναισθήματα
- ➡ 6. τα αποτελέσματα των προσπαθειών
- ➡ 7. το τέλος της ιστορίας

6. Σας αρέσουν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια; Θα θέλατε να φτιάξετε μια ιστορία με θέμα τις περιπέτειες που παίζονται στο αγαπημένο σας ηλεκτρονικό παιχνίδι, για να το μάθουν και οι συμμαθητές σας; Δεν έχετε παρά να ακολουθήσετε το σχεδιάγραμμα:

1. παρουσιάστε τους ήρωες, τον τόπο και τον χρόνο
2. ποια είναι η αποστολή τους
3. ποια εμπόδια ή κινδύνους συναντούν
4. τι εφόδια διαθέτουν
5. με ποιον τρόπο πρέπει να υπερπηδήσουν τα εμπόδια
6. με ποιον τρόπο φαίνονται τα συναισθήματα των προσώπων που παίρνουν μέρος
7. πώς τερματίζεται το παιχνίδι

Μπορείτε να κάνετε και έναν διαγωνισμό. Διαβάστε τις ιστορίες που γράψατε και διαλέξτε την καλύτερη περιπέτεια. Καλή τύχη!

Πώς οργανώνεται ένα κείμενο οδηγιών

1.α. Πώς δίνουμε οδηγίες σε κάποιον γενικά

- Προσπαθούμε να δίνουμε σαφείς και σωστές πληροφορίες.
- Χρησιμοποιούμε κυρίως προστακτική και υποτακτική (αηλιά και οριστική μέλλουσα ή ενεστώτα).
- Προσέχουμε να γράφουμε σωστά τις καταλήξεις, κυρίως της προστακτικής, όπου συχνά γίνονται ορθογραφικά λάθη.

1.β. Πώς διαβάζουμε και καταλαβαίνουμε τις οδηγίες χρήσης (μιας συσκευής, ενός παιχνιδιού, του διαδικτύου)

Σε ένα κείμενο οδηγιών χρήσης για μια συσκευή υπάρχουν συνήθως:

- Περιγραφή της συσκευής.
- Συμβουλές για να τη χρησιμοποιούμε με ασφάλεια.
- Οδηγίες για την πρώτη φορά που θα χρησιμοποιηθεί η συσκευή.
- Αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο λειτουργίας.
- Συμβουλές για τη συντήρηση της συσκευής και, αν χρειάζεται, για το καθάρισμά της.

Σε ένα κείμενο οδηγιών χρήσης για ένα παιχνίδι, υπάρχουν συνήθως:

- Τα περιεχόμενα-μέρη ενός παιχνιδιού.
- Τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνει ο κάθε παίκτης.
- Ο στόχος των παικτών και πότε τελειώνει το παιχνίδι.

Σε ένα κείμενο οδηγιών χρήσης για το διαδίκτυο, υπάρχουν συνήθως:

- Οι βασικές οδηγίες για να βρούμε μια διεύθυνση και να την επισκεφτούμε.
- Οδηγίες πώς να περιηγηθούμε σε μια ή περισσότερες διευθύνσεις και να βρούμε όσες πληροφορίες μάς ενδιαφέρουν.

Μπορείτε να διαβάσετε από το Ανθολόγιο:

Αισχύλος, *Προμηθέας Δεσμώτης* (σελ. 48)

Τζιάννι Ροντάρι, *Περιπέτειες με την τηλεόραση* (σελ. 60)

Διαβάστε - Δείτε - Ακούστε - Επισκεφτείτε

Μηχανές, εκδ. Ερευνητές, Αθήνα, 1995

Σακελληρίου Χάρης, *Τρία παιδιά χαμένα στο διάστημα*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1984

Σίνου Κίρα, *Το μεγάλο πείραμα*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1981

Υπολογιστές για μικρούς... και μεγάλους με εικόνες, εκδ. Γκιούρδας, Αθήνα, 2003

E.T. ο εξωγήινος, Στίβεν Σπίλμπεργκ, 1982

Τα παιδιά του πετρελαίου, Ιμπραΐμ Φορουζές, 2001

Το τρίο της Μπελβίη, Σιλβέν Σομέ, 2003

Toy story, Τζον Λάσιτερ, 1995

Π.Χ. (Ο Γίγαντας), σίχοι Κ. Χ. Μύρης, μουσική Γ. Μαρκόπουλος

Το ηλιακό ηεωφορείο, σίχοι Μ. Κριεζή, μουσική Λ. Πλάτωνος

Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης, Γ. Παπανδρέου 11, Σύρος

Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Πειραιώς 254, Ταύρος, Αθήνα

Ταχυδρομικό Μουσείο, πλατεία Παναθηναϊκού Σταδίου 5, Παγκράτι, Αθήνα

Τεχνικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, βιομηχανική περιοχή Θεσσαλονίκης, Σίνδος